

Bilag 1. Rammeordinationer for sygeplejersker på Akut Modtageafsnit (AMA)

Nedenstående delegerede ordinationer er oprettet i medicinmodulet, som standardordinationer. Standardordinationerne kan fremsøges i medicinmodulet ved søgning på bl.a. "delegeret".

Lægemiddel

Adrenergika (sygdomme i næse og bihuler)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Zymelin spray	1 ml indeholder 1 mg xylometazolinhydrochlorid	Nasal obstruktion ved akut viral rhinosinuit og akut postviral rhinosinuit.	1 spray i tillukket næsebor. Bør ikke anvendes i mere end 10 dage.	E	1 dr. i hvert næsebor i max 10 dage.	

Anafylaksi voksne

Behandles efter instruks: [Anafylaksi hos børn og voksne](#)

Anafylaksipatienter med behov for adrenalin skal forblive i liggende stilling til tilstanden er stabiliseret og skal have målt puls, blodtryk og saturation regelmæssigt (i starten hver 5. min). Efter stabilisering hver 15-30 min. i 1-2 timer.

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Adrenalin IM	1mg/ml	Anafylaksis Shock	Voksne over/lig med 50 kg 0,5 mg IM. må gentages efter behov med 5-10 minutters interval, indtil symptomerne er forsvundet.	E	3-5 min	Der er ingen absolutte kontraindikationer for anvendelsen af adrenalin i.m. Kun ved kardiovaskulært kollaps er der indikation for intravenøs behandling med fortyndet adrenalin, som kun bør administreres til monitorerede patienter af personale, som har kompetence og rutine i intravenøs adrenalin-administration
Adrenalin IH	1 mg/ml		Voksne og børn > 10 kg – 3 mg fortyndet til 5	E	3-5 min	Fæokromocytom Hypokaliæmi

		Behandling ved primært larynxødem (inspiratorisk stridor)	ml med Isot. NaCl som supplement til den systemisk adrenalinbehandling			Tyrotoksitose
Solu- Medrol IV	40 mg/ml	Anafylaksis shock	80 mg – gives langsomt jf. instruks. Gives dybt i de store muskler for at undgå vævsatrofi.	E	2- 4 timer	Infektiose tilstande med mindre infektionen behandles samtidigt. Immunsupprimerede patienter.
Clemastin IV	2 mg/ml	Anafylaksis reaktion	2 mg	E	10-12 timer	Ekstrapyramidale symptomer og depression. Forstærker den sederende virkning af anxiolytika, antipsykotika, hypnotika og tricykliske antidepressiva.

Analgetika til voksne

Der skal altid laves en smertevurdering inkl. VAS score.

Se instruks: [Smertemanual](#); [Smertebehandling af patienter med nyrepåvirkning](#); [Postoperativ smertebehandling](#);

Enteralt

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Paracetamol OR	500 mg	Svage Smerter	500- 1000 mg	E	4-6 timer	Alvorlig leverinsufficiens. Ved nedsat nyrefunktion (GFR< 30) øges dosisintervallet.
Paracetamol SUP	1000 mg	Svage smerter	1000 mg	E	4-6 timer	Alvorlig leverinsufficiens. Ved nedsat nyrefunktion (GFR< 30) øges dosisintervallet.
Ibuprofen OR	400 mg	moderate Smerter	400 mg	E	4-6 timer	Ulcus eller gastrointestinal blødning, hjerteinsufficiens, leverinsufficiens, hypertension, nyreinsufficiens

Tradolan OR	50 mg	Svære Smerter	50 mg	E	8-12 timer	Ubehandlet epilepsi Samtidig behandling med MAO hæmmere pga risiko for udvikling af serotonin syndrom
Morfin OR	10 mg	Svære Smerter	10 mg	E	4-5 timer	Respirationsdepression Urineretention Obstipation og kvalme (pga. tarmparalyse og ventrikelretention) Sedation Obstipation og kvalme (pga. tarmparalyse og ventrikelretention) Hypotension og bradykardi Ved svære lever- nyrelidelser er der risiko for hæmmet elimination. Kontraindiceret ved overfølsomhed.

Intravenøsbehandling til abdominal kirurgiske patienter

Se instruks: [Postoperativ smertebehandling](#)

Til ASA I – III patienter (ASA IV altid kun på lægelig ordination)

Der skal foretages risikovurdering af hver enkelt patient i henhold til ASA klassifikation.

ASA I: Patienten, som fraset det planlagt, er fuldstændig rask

ASA II: let systemisk lidelse uden begrænsning af funktionsniveau

ASA IV: Svær systemisk lidelse, som er vedvarende livstruende

ASA V: Den svært syge patient, som ikke forventes at overleve et døgn – med eller uden behandling.

Inj. Morfin (10 mg/ml)

- Under 50 kg: 2,5 mg iv.
- Over 50 kg: 5,0 mg iv.
- Svækkede ældre patienter: 1,25 mg iv.

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed	Kontraindikationer
----------------------	--------	------------	----------	---------------------	----------	--------------------

Morfin IV	10 mg	Svære Smerter	1,25 – 5 mg	E	4-5 timer	Respirationsdepression Urinretension Obstipation og kvalme (pga. tarmparalyse og ventrikelretension) Sedation Obstipation og kvalme (pga. tarmparalyse og ventrikelretension) Hypotension og bradykardi Ved svære lever- nyrelidelser er der risiko for hæmmet elimination. Kontraindiceret ved overfølsomhed.
-----------	-------	---------------	-------------	---	-----------	---

Angina pectoris

Nitroglycerin kan gives mod brystmerter hos cirkulatoriske stabile patienter. Der skal altid måles blodtryk inden administration og systolisk blodtryk skal være over 90 mm Hg. Se instruks: [Indlæggelse af AKS patienter ved akut læge](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Nitrolingual SL	0,4 mgd	Brystmerter	0,4 mg	Sublingual spray	Virkningen indtræder omgående. Virkningsvarighed 30 min.	Svær hypotension (systolisk blodtryk under 90 mmHg) Svær anæmi Hjerneblødning og hjernetraumer Aorta- og/eller mitralstenose Anvendelse af fosfodiesterasehæmmere til behandling af erektil dysfunktion

Antacida

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Alminox OR	500 mg/ 100 mg	Gastro- øsofageal refluxsygdom	1- 2 tyggetabletter	E		Dosisreduktion ved GFR 0-30 ml/min

Anxiolytikum

Ved alkoholabstinenstilstande og delirøs abstinenstilstand

Gives forud gået af abstinensscoring . Se instruks: [Alkoholabstinenstilstande og delirøs abstinenstilstand](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Klopoxid OR	25mg	Alkohol abstinenser	25-50 mg	E	Lang halveringstid (10-48 t)	Alkohol eller sovemiddelforgiftning Svær respirationsinsufficiens Svær leverinsufficiens Dosisreduktion ved svær nyreinsufficiens

Ved kramper

Se instruks: [Epilepsi - og status epilepticus](#)

Dosisreduktion til ældre (>70 år), alment svækkede og vægt < 50 kg.

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Stesolid IV	10 mg	Krampeanfald	40 - 50 kg - 4 mg IV 50 - 60 kg - 5 mg IV 60 - 70 kg - 6 mg IV 70 - 80 kg - 7 mg IV 80 - 90 kg - 8 mg IV 90 - 100 kg - 9 mg IV Over 100 kg - 10 mg IV	E	Lang halveringstid 1-2 dg.	Alkohol- og sovemiddelforgiftning Svær respirationsinsufficiens Svær leverinsufficiens

Diuretika

Der skal altid måles blodtryk og puls inden opstart af behandling samt væskeregistrering. Obs elektrolytbalancen.

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Furix IV	10mg/ml	Vanddrivende	20-40 mg	E	4-8 timer	Hypotension

		Lungeødem Inkompensation Behov for forceret diureser				Hypovolæmi og dehydrering Anurisk nyreinsufficiens Alvorlig Hypokaliæmi og hyponatriæmi Komatøse tilstande ifm. hepatisk encefalopati
--	--	---	--	--	--	---

Dermatologiske præparater

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administra- tionstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Brentan salve	20mg miconazol /g	Svampeinfektion i huden	Appliceres i tyndt lag	E		Allergi overfor indholdsstof
Hirudoid salve	3 mg/g	Superficiel tromboflebit	Appliceres i tyndt lag	E		
Locoid salve	0,1 %	Allergisk og toksisk eksem	Appliceres i tyndt lag	E		Allergi overfor indholdsstof; Acne; Virale infektioner fx herpes simplex og varicella. Hudinfektioner forårsaget af svampe eller bakterie, medmindre infektionen behandles samtidigt.

Glucose insulin kalium (GIK drop)

Til fastende patienter med diabetes mellitus, som har behov for insulinbehandling. Der skal altid foreligge en S- Glucose, S kalium og S- Creatinin inden dropet blandes. **Blandes efter instruks for: GIK drop.**

Medicinen blandes altid i 1000 ml isoton (5 %) glucose og skal løbe med 100 ml/time.

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administra- tionstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Insulin (Novorapid) IV	1 ml indeholder 100 E insulin aspart	Diabetespatienter, der faster G	BS 4,0 – 6,0 gives 12 E BS 6,1 - 12,0 gives 16 E BS 16,1 – 20 gives 20 E BS over 20 gives korr. Dosis Blandes i 1000 ml isoton glucose	E	GIK drop skal løbe ind med 100 ml/t	Obs vanlig antidiabetika og insulinbehandling pauseres. Forsigtighed ved svær nedsat nyre- og leverfunktion med tæt kontrol af blodglucose.

Kaliumklorid (mmol) IV	1 ml indeholder 74,6 mg (1 mmol) kaliumklorid.	Kaliumtilskud i GIK drop ved S- kalium under 5.	Ved normal S-creatinin. S- Kalium (mmol) under 3,4 gives 40 mmol S- kailum 3,5 – 5,0 gives 20 mmol kaliumklorid Blandes i 1000 ml isoton glucose.	E	GIK drop skal løbe ind med 100 ml/	Hyperkaliæmi
------------------------	--	---	---	---	---	--------------

Hjertestopsbehandling

Se instruks: [Hjertestopsinstruk - Avanceret hjertestop](#). Se lommefolder: [Avanceret hjertestop](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Adrenalin IV	1 mg/ml	Hjertestop	1 mg	E – må gentages efter instruks		I tilfælde af hjertestop er der ingen kontraindikationer mod anvendelse af adrenalin.

Inhalationsmidler

Behandles efter instruks: [Kronisk obstruktiv lungesygdom KOL med akut forværring](#); [System 22](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationsstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Duovent; inh. Neb.	1 dosis indeholder 1,25 mg fenoterol og 0,5 mg ipratropium	Bronkodilaterende middel beregnet til inhalation.	Duovent (4 ml) inhalation gives på nebulisator (forstøver). Drives med et flow på 6-7 L/min. Hos patienter med hyperkapni bruges atmosfærisk luft som drivkraft.	E	Virningen indtræder hurtigt og maksimal inden for 30 minutter.	Hypertrofisk obstruktiv kardiomyopati eller takyarytmi

Ventoline inh. Neb.	Sympatomimetikum	Bronkodilaterende middel beregnet til inhalation.	2,5 – 5 mg	E	Virningen indtræder hurtigt og er maksimal inden for 30 minutter.	Samtidig brug af β-blokkere kan svække virkningen.
---------------------	------------------	---	------------	---	---	--

Laksantia:

Se følgende instrukser for behandling af obstipation hos voksne: [Obstipation, kronisk](#); [Klinisk retningslinje for behandling af akut obstipation hos voksne patienter uden kendt mavetarmsygdom](#);

Behandling med laksantia til børn kræver lægeordination:

Osmotisk virkende laksantia

Osmotisk virkende laksantia trækker væske ud af tarmen og letter dermed passagen gennem tarmen. Kræver stor væskeindtagelse.

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Gangiden Pulver	1 brev	Obstipation. Anvendes ved immobilisation eller i tilfælde, hvor lind afføring er ønsket, og hvor kraftig brug af bugmuskulaturen er uønsket fx efter abdominaloperation.	1 brev	E	Virningen indtræder efter 12-24 timer.	Ileus og mistanke om ileus. Gastro- intestinal perforation Svær kronisk inflammatorisk tarmsygdom Toksisk megacolon Ventrikeltømningsforstyrrelser.
Laktulose mixt	1 ml indeholder 650 mg laktulose	Obstipation. Anvendes ved immobilisation eller i tilfælde, hvor lind afføring er ønsket, og hvor kraftig brug af bugmuskulaturen er uønsket fx efter abdominaloperation. Hepatisk encefalopati	15 ml – ofte bivirkninger i form af flatulens, meteorisme og mavesmerter.	E	Virningen indtræder efter 2-3 dage.	Ileus og mistanke om ileus. Gastro- intestinal perforation Svær kronisk inflammatorisk tarmsygdom Toksisk megacolon Ventrikeltømningsforstyrrelser. Galactoseintolerans

Magnesia OR	500 mg	Obstipation. Anvendes ved immobilisation eller i tilfælde, hvor lind afføring er ønsket, og hvor kraftig brug af bugmuskulaturen er uønsket fx efter abdominaloperation.	1000 mg til sengetid	E	Virkningen indtræder efter 6-8 timer.	Ileus og mistanke om ileus. Nedsat nyrefunktion pga risiko for magnesiumforgiftning. Gastro- intestinal perforation Svær kronisk inflammatorisk tarmsygd Toksisk megacolon Ventrikeltømningsforstyrrelser.
-------------	--------	--	----------------------	---	---------------------------------------	---

Udrensning med osmotisk virkende laksantia

Se følgende instrukser for udrensning til koloskopi hos voksne: [Udrensning før koloskopi hos voksne](#). Se følgende instrukser for udrensning til koloskopi hos voksne med nyreinsufficiens: [Colonudrensning hos nyresyge](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Moviprep OR	2 forskellige styrker i de 2 breve.	Udrensning før koloskopi	2 breve, som opløses i 150 ml vand. Gives med 6 timers mellemrum.	E		Ileostomi Ileus eller ileuslignende symptomer Gastro – intestinal perforation Kronisk nyreinsufficiens st. 4 og 5. Inkompenseret hjertesygdom Inkompenseret leversygdom Citrus allergi

Peristaltikfremmende laksantia.

Midlerne virker direkte stimulerende på tarmmotorikken. Bruges til behandling af akut obstipation og ved ønsket tarmtømning, fx inden endoskopisk eller radiologisk undersøgelse samt præ- eller postoperativt.

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Laxoberal dr	1 ml indeholder 7,5 mg natriumpicosulfata	Akut obstipation. Primær effekt på tarmperistaltikken i colon.	10 dråber	E	Virkningen indtræder efter 6- 8 timer	Ileus og mistanke om ileus. Gastro- intestinal perforation Svær kronisk inflammatorisk tarmsygd Toksisk megacolon Ventrikeltømningsforstyrrelser Svær dehydrering.

Toilax OR	5 mg bisacodyl	Primær effekt på tarmperistaltikken i colon. Tarmtømning før operation, røntgenundersøgelser.	5 mg	E	Virkningen indetræder efter 5-20 min.	Ileus og mistanke om ileus. Gastro- intestinal perforation Svær kronisk inflammatorisk tarmsygdom Toksisk megacolon Ventrikeltømningsforstyrrelse
Toilax klyx	1 ml indeholder 2 mg bisacodyl.	Kortidsanvendelse ved obstipation. Primær effekt på tarmperistaltikken i colon. Tarmtømning før operation, røntgenundersøgelser.	5 ml rektalvæske	E	Virkningen indetræder efter 5-20 min.	Ileus og mistanke om ileus. Gastro- intestinal perforation Svær kronisk inflammatorisk tarmsygdom Toksisk megacolon Ventrikeltømningsforstyrrelser Svær dehydrering.

Mundskyllevæske

Se instruks: [Systematisk præoperativ mundhygiejne.](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Klorhexidin (Gum paroex)	0,12 %	Mundskyllevæske til præoperative mundhygiejne.	10 ml gange 4 dagl. 2 døgn inden operation. Skylls i 30 sek.	E		Chlorhexidin inaktiveres af forskellige typer af tandpasta fx Colgate og der skal derfor gå 1 t. mellem tandbørstning og mundskylning med klorhexidin

Overfladeanæstesi

Se instruks: [Anvendelse af Emla-creme til forebyggelse af smerter ved venepunktur eller lignende](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Liprocani (EMLA)	25 + 25 mg/ g	Lokal analgetikum til overfladebedøvelse.	Børn under 12 år: Mindre indgreb, ca. 1 g/ 10 cm ² : Appliceres i et tykt lag på huden mindst 1 time	E	0,5 – 2 timer	

			før indgrebet og dækkes med forbindelse			
--	--	--	---	--	--	--

Motilitetsfremmende

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Metroclopramide OR	10 mg	Kvalme op opkastning. Virker peristaltikfremmende.	10 mg	E	Virkn. Indtræder maksimalt efter 1 timer. Virker ca. 8 timer.	Børn under 1 år. Fæokromocytom Epilepsi pga lille antikolinerg effekt. Gastro-intestinal perforation Mekanisk tarmobstruktion Antipsykotikainduceret tardiv dyskinesi Levodopa. Dosisreduktion ved nedsat nyre- og leverfunktion
Primperan IV	5 mg pr ml.	Kvalme og opkastning Peristaltikfremmende	10 mg – gives langsomt over 3 min.	E	Virkningen indtræder maksimalt efter 5- 15 min.	Børn under 1 år. Fæokromocytom Epilepsi Gastro-intestinal perforation Mekanisk tarmobstruktion Antipsykotikainduceret tardiv dyskinesi Levodopa. Dosisreduktion ved nedsat nyre- og leverfunktion
Ondansetron OR	4 mg	Kvalme og opkastning. Forebyggelse og behandling af postoperativ kvalme. (serotoninantagonist)	4 mg	E	Virkningen indtræder efter	Må ikke gives til gravide. Samtidig behandling med Apomorphin Overfølsomhed
Zofran IV	2 mg pr ml.	Kvalme og opkastning.	4 mg	E	Virkningen indtræder	Må ikke gives til gravide.

		Forebyggelse og behandling af postoperativ kvalme. (serotoninantagonist)			efter max 15 min. Virker ca. 8 timer.	Samtidig behandling med Apomorphin Overfølsomhed
--	--	--	--	--	---------------------------------------	--

Nikotinsubstitution

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Nicorette plaster	15 mg/ 16t. 25 mg/16 t.	Rygeophør	Personer, som ryger under 20 cigaretter dagligt – 15 mg/16. t Personer, som ryger over 20 cigaretter – 25 mg/ 16. t.	E	16 timer	Føllings sygdom pga. indhold af fenylalatin.

Sovemidler

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Zopiclone OR	3,75 mg	Kortvarig behandling mod søvnløshed.	3,75 mg - 15-30 min før sengetid.	E		Alvorlig søvnapnø Akut alkohol eller sovemiddelforgiftning Svær resp. Insuff. Svært nedsat leverfunktion

Vitaminer

Se instruks: [Alkoholabstinenstilstande og delirøs abstinenstilstande](#); [Hepatisk encefalopati \(HE\)](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Apovit Multi Voksne OR	1 stk	Vitaminmangel	1 stk	E		
Tiamin IV	100 mg/ml	Forebyggelse og behandling af	200 mg /	E		

		tiaminmangel. Skal gives inden glucoseinfusion hos patienter kendt med alkoholoverforbrug.	400 mg Langsomt IV før glucoseinfusion. (HE instruks)			
Beozyme IV		Forebyggelse og behandling af b-vitaminmangel.	2 ml IV	E		

Urticaria

Behandles efter instruks: [Urticaria](#)

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Cetirizin PO	10 mg	Urticaria	10 mg	E	24 timer	Terminal nyreinsufficiens (GFR < 10) Ved samtidig nedsat lever eller nyrefunktion bør dosis nedsættes til 5 mg 1 gang dagligt.

Øjenmidler

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administrationstype	Varighed evt.	Kontraindikationer
Vikøse øjendr.	1 ml indeholder 3,5 mg hypromellose	Nedsat tåre- eller slimproduktion i øjet.	1-2 dråber i øjet	E		Forsigtighed ved brug af kontaktlinser.
Kloramfenikol øjensalve	1 g indeholder 10 mg chloramphenicol.	Øjeninfektion	Appliceres i inficeret øje	E		Allergi overfor Kloramfenikol

Infusionsvæsker

Præparat og adm. vej	Styrke	Indikation	Dosering	Administ ra-tions type	Kontraindikationer
Natriumklorid, isoton infusionsvæske IV	1000 ml indeholder 9 g natriumklorid svarende til 154 mmol Natrium og 154 mmol Chlorid	Regulering af væske- og saltbalancen.	Afhænger af patienten tilstand og S- natrium. Lægelig ord. Ved S- natrium under 120 mmol	E	Tilstande med alvorligt øget tryk i hjernen. Hypernatriæmi Forsigtighed ved svært nyreinsufficiens og hjerteinsufficiens.
Glucose, isoton infusionsvæske	1000 ml indeholder 50 g glucose svarende til 278 mmol glucose.	Hypoglucaemi Behov for energi i form af kulhydrater	Afhænger af patientens tilstand og S- glucose.	E	Hyperglucæmi Hos patienter med insulinbehandlet DM kræver glucoseinfusion altid samtidig insulinbehandling undtagen ved hypoglucaemi. Ved mistanke om thiaminmangel fx ved langvarigt overforbrug af alkohol gives thiamin iv inden mhp forebyggelse af Wernicke- korsakoffs syndrom
Ringer laktat infusionsvæske	1000 ml indeholder 14 mmol Calcium ; 4 mmol Kalium; 130 mmol Natrium; 109 mmol Chlorid; 28 mmol lactat	Regulering af væske og saltbalance.	Afhænger af patientens tilstand	E	Risiko for metabolisk alkalose ved infusion af større kvanta. Må ikke blandes med blodprodukter, som reagerer med calciumionerne.